

ליקוטי מוהר"ן בפרשה - 215

פרשת יתרו - ה'תשפ"ה / מאת הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

ליקוטי מוהר"ן תורה ק"ה תפילת ה'

איזה שמועה שמע יתרו - ובא / פחד מלכי הגוים בשעת מתן תורה / תורה שהיא עוז ניתנה לישראל העזים שבאומות / התורה עושה אותנו 'רחמנים ביישנים גומלי חסדים' / ליקוטי מוהר"ן תורה ק"ה / ענין עשר ספירות / כתר - עתיקא סתימאה, תפארת - זעיר אפנין / רחמים גמורים - פדיון נפש / קטרוג הס"מ בקריעת ים סוף / הקב"ה נתן לשטן להתעסק עם איוב / אין שמאל בעתיק העליון הכל ימין / אורך ימים בימנה, ובשמאל עושר וכבוד / לא בדידי תליא אלא בעתיקא / 'תדעך איוב' / 'צדקת איוב' / צדקת איוב / שלושה יועצים לפרעה / למה איוב שותק ולמה נתן סוסים לפרעה / איוב חצה לקיים את ברית בן הבתרים כפשוטו / מה עונה איוב על עשר המכות / מחלוקת איוב על משה / במה טעה איוב / בכל מצב הצדיק מלמד סנווריה על ישראל / הקב"ה הקפיד על הושע הנביא שלא לימד רחמים על ישראל / מתן תורה מעתיקא / בגלל הצער והדחוקות לא יכולים להתפלל לרחמים גמורים / הצער והדחוקות מחליש את האמונה בישועה / הסטייפלער היה גוער כשהיו מייאשים אותו על מצב החולה / הדחוקות בזמן קריעת ים סוף לא נתנה למשה להתפלל / הקב"ה מתפלל עלינו / כשחוטא דעתו מבולבלת ואסור לרחם על מי שאין בו דעת / עיבור יניקה מוחין - בתורה / ע"י חידושי תורה נעשה דעתו שלימה ואפשר לרחם עליו / מה יעשה מי שלא יכול לחדש בתורה / כשאתה נמצא בשיעור של חידושי תורה נחשב שאתה מחדש / בתפילת הקב"ה ודאי יהיה לי ישועה / משל החבר ושני העשירים הגדול והקטן

השיעור לרפואה שלימה של שרון בן נעימה נעמי אל נא רפא נא לוי ולעילוי נשמת אולגה (חולה) בת סימי ומאיר זכרונה לברכה

איזה שמועה שמע יתרו - ובא

א. בפרשת יתרו במרכזה הוא ענין 'מתן תורה' בהר סיני. ובתחילת הפרשה כתוב (שמות יח, א): "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדֵּיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, וּפִירִשׁוּ: "מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק", ע"כ. ומקורו בגמרא זבחים (דף קטז). ששם יש מחלוקת מה גרס ליתרו לבוא: רבי יהושע אומר מלחמת עמלק שמע ובא. רבי אליעזר אומר: יתרו שמע על קריעת ים סוף ובא. רבי יהושע ורבי אליעזר סוברים שיתרו בא קודם מתן תורה. אולם רבי אליעזר המודעי אומר: יתרו מתן תורה שמע ובא. ולשיטתו יתרו בא אחר מתן תורה. רש"י דרכו לפרש פשוטו של מקרא, ולכן רש"י מפרש לפי הסדר שנכתב בתורה, שיתרו שמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק (רש"י כותב שילוב של שתי השיטות של ר' יהושע ור"א, ולפי שיטתם יתרו בא קודם מתן תורה)

פחד מלכי הגוים בשעת מתן תורה

ב. ר' אליעזר המודעי שם בגמ' אומר: כשנתנה תורה לישראל היה קולו של הקב"ה הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל מלכי עובדי כוכבים אחזתו רעדה בהיכליהן, ואמרו שירה. שנאמר (תהלים כט, ט): "וַיְהִי־קוֹל כְּלוֹ אֲמַר כְּבוֹד" (שירה וכבוד לה'). נתקבצו כולם אצל בלעם הרשע, ואמרו לו: מה קול ההמון ששמענו? שמא מבול בא לעולם? ומשום כך נשמע קול זה, שנאמר: "ה' לִמְבוֹל יָשָׁב". אמר להם בלעם: "וַיִּשָׁב ה' מִקֶּלֶף לְעוֹלָם" - שנשבע ה' שלא יהיה עוד מבול. אמרו לו: ואלא מה קול ההמון הזה ששמענו? אמר להם: 'חמדה טובה יש לו להקב"ה בבית גזיו, והיא התורה שגנוזה אצלו תתקע"ד (974) דורות קודם שנברא העולם, וביקש עתה ליתנה לבניו, שנאמר: "ה' עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן", מיד פתחו כולם ואמרו: "ה' יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם".

תורה שהיא עוז ניתנה לישראל העזים שבאומות

ג. ולמדנו שהתורה מכונה בשם 'עוז' - עוז הוא לשון 'חזוק'. בגמרא בביצה (דף כה:) מובא: "תנא משמיה דרבי מאיר: מפני מה נתנה תורה

לישראל - מפני שהן עזין". התורה שהיא 'עוז' נתנה לעם ישראל מפני שהן 'עזים'. כי ישראל עזים שבאומות ממשיכה הגמרא: "תנא דבי ר' ישמעאל (דברים לג, ב): "מִיִּמֵינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, אמר הקב"ה: ראויין הללו (ישראל) שתינתן להם דת אש" - שעוה כאש. [האש היא עזה וחזקה, היא דבר שלכאורה אין לו ממשות כל כך, והוא אוכל כמעט כל דבר]. והיינו דאמר ריש לקיש: ג' עזין הן: ישראל באומות, כלב בחיות, תרנגול בעופות וכו'. ויש אומרים: דתיהם של אלו - אש, שאלמלא נתנה תורה לישראל, אין כל אומה ולשון יכולים לעמוד בפניהם.

התורה עושה אותנו 'רחמנים ביישנים גומלי חסדים'

ד. נמצא, שכדי להרגיע את עם ישראל ממידת העזות שיש להם, הקב"ה נתן להם את התורה שנקראת 'עוז'. ומלהיות העזין שבאומות נעשינו רחמנים שבאומות, וכמו שכתוב בגמ' ביבמות (דף עט.) שלשה סימנים יש באומה זו (בישראל): רחמנים, ביישנים, וגומלי חסדים, ע"כ. ושלושת מידות אלו הם היפך העזות, ביישנים - מי שיש בו עזות, אין לו בושה כי הוא 'עז פנים'. רחמנים - רחמנות באים מלב רך, ומי שיש בו עזות יש לו גבורת לב, לב קשה שאינו מרחם. גומלי חסדים - גמילות חסד זה תוצאה ישירה של רחמנות שהיא בכוח, וממנה יוצא גמילות חסד בפועל.

ליקוטי מוהר"ן תורה ק"ה

ה. רבינו בליקוטי מוהר"ן (תורה ק"ה) אמר תורה על הפסוק בשירת הים (שמות טו, ב): "עֲזֵי וְזִמְרֹת יְהוָה לִי לִישׁוּעָה". והביא את הפירוש למילת 'עוז' - שאין עוז אלא תורה, כנ"ל. ומפרש שע"י התורה שנקראת 'עוז', היא תגרום שיהיה "וְזִמְרֹת יְהוָה", שה' יתרך יזמר בתפילה, ואז תהיה לנו ישועה שלימה.

ואומר רבינו: 'העולם צריכין רחמים גדולים, הן ברוחניות הן בגשמיות. כל העולם ובפרט עם ישראל צריכים שהקב"ה ינהג איתנו ברחמים הכי גדולים שקיימים. כי אם ינהג איתנו כפי מעשינו, כפי מידת הדין, אין לנו שום קיום כלל. רק שהבעיה אומר רבינו: יְכַל אֶחָד מִבְּקִשׁ רַחֲמִים, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ הֵיכָן הוּא'. כלומר, לא יודעים היכן הרחמים, ולכן לא יודעים איך לבקש אותם.

ענין עשר ספירות

ו. כדי להבין מעט את הדבר הזה, ניתן איזו הקדמה בקבלה בענין עשר הספירות שבהם הקב"ה מנהיג את עולמו. כי ה' יתברך ברא את העולם בעשר ספירות - שהן: כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד יסוד, מלכות. ומסביר הזוהר הקדוש (פ' בא ח"ב דף מב:) שזהו 'בְּגִין דִּישְׁתַּמּוּדֵי עוֹן לֵיהּ, בְּכָל מִדָּה וּמִדָּה, אֵיךְ יִתְנַהֵג עַלְמָא' (כדי שידעו אותו בכל מדה ומדה איך יתנהג העולם), כי שע"י עשר הספירות נכיר את הקב"ה.

באמיתות השם יתברך בעצמו אין בו שום חלוקה, ואור האין סוף זה אחד, כמו שאומרים כמה פעמים ביום: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" - האר"י ז"ל מביא משל להסביר את ענין עשר הספירות. אם ניקח בקבוק זכוכית ונצבע בו עשרה צבעים: אדום, כחול, ירוק, צהוב, חום, לבן, שחור, סגול, ורוד, תכלת, ונכניס בתוכו נר, מה

כזה קטרוג גדול, מה עשה? שלח לו את איוב שיתעסק בו, וכך אין לו זמן בשביל עם ישראל, וע"י זה ניצלו כל עם ישראל בכח הסחת הדעת שהקב"ה עשה לשטן.

אין שמאל בעתיק העליון הכל ימין

יא. כתוב בשירת הים (שמות טו, ו) "יְמִינֶךָ ה' נִאֲדָרִי בַפֶּחַ יְמִינֶךָ ה' תִּרְעֵץ אוֹיֵב". וקשה בפסוק: א. מה הפירוש 'ימין' ה' תרעץ אויב, הרי בדרך כלל ידוע שהימין הוא בחסד, והענין של 'נאדרי בכוח' מסמל על גבורה, ששייכת יותר לשמאל. וכעין זה קשה גם בפסוק (דברים לג, ב) "מִיְמִינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ", גם שם יש שאלה, למה התורה שיש בה אש וגבורות ניתנה מימין שהיא חסד. ב. עוד קשה למה מוזכר בפסוק פעמיים המילה 'ימין', ולא מזכירים ימין ושמאל?

ושתני השאלות יתורצו ביחד על פי דברי הזוהר (אידרא רבה דף קכט). שאומר: "לית שְמאלָא בְהאי עֵתִיקָא סְתִימָאָה, כְּלָא יְמִינָא". כלומר, כשמדברים על הפרצוף הגבוה של 'עתיק יומין' שהוא ספירת ה'כתר' שם אין שם שמאל, אלא הכל זה רק ימין. ולכן גם ההנהגה של השמאל, שהיא 'אש', וגבורות 'נאדרי בכח' הכל מגיע מימין, כי קריעת ים סוף היתה בכח 'עתיקא סתימאה' ושם אין שמאל כנ"ל אלא הכל ימין.

אורך ימים בימנה, ובשמאל עושר וכבוד

יב. כתוב (משלי ג, טז) "אֲרֶךְ יָמִים בְּיְמִינָהּ בְשִׁמְאֻלָּהּ עֶשֶׂר וְכָבוֹד". שואלת הגמ' בשבת (דף סג.) למה כתוב שרק בשמאלה יש עושר וכבוד – למי שמשמאל בתורה (שלומד שלא לשמה, רש"י), רק לו יהיה עושר וכבוד, ואילו למימינים בתורה – שלומדים לשמה, יהיה אורך ימים ולא עשירות? מתרצת הגמ', למימינים בה אורך ימים, וכל שכן עושר וכבוד.

מבואר בשיחות הר"ן (שיחה ד') בשם רבי נחמן מהורדנקה (סבו של רבינו), שכשכתוב: "וכל שכן עושר וכבוד", זה שמגיע למימינים בה עושר זה מצוין, אבל זה לא אומר שאכן זה יגיע להם בפועל, אלא שכך ראוי מסברא לפי מידת קל וחומר, אבל זה לא מוכרח שכך יהיה. ונראה להוסיף טעם בדבריו, הרי קל וחומר הרבה פעמים יש לו פירכא, שהרי זה הטעם שאין עונשין מן הדין, כלומר, אפילו שיש סברא של קל וחומר שמגיע לו עונש, שהרי אפילו על דבר קל מזה ענשו, אם לא כתוב בפירוש בתורה עונש, לא מענישים מהדין – מקל וחומר, דקל וחומר יתכן שנמצא לו פירכא. וכן גם כאן אע"פ שכל שכן שמגיע שיהיה להם ממון, אבל לא שכן הוא תמיד בפועל.

אכן כל זה כשהנהגה היא מזעיר אנפין כשיש ימין ויש שמאל, שאז רק מצד קל וחומר צריך להיות עושר וכבוד, אבל כשהנהגה באה מעתיקא סתימאה, ששם אין שמאל בהאי עתיקא, כי גם השמאל נכלל בימין, אלו שזוכים לתורה הזאת, הם זוכים לעושר וכבוד מהימין כי גם השמאל נכלל בימין, ולא רק מכל שכן, אלא מצד שבימין בעצמו יש גם את השמאל – שהוא עושר וכבוד.

לא בדידי תליא אלא בעתיקא

יג. כתוב ב'ספרא דצניעותא' (ח"ב דף קעח:) על הפסוק (שמות יד, טו) "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֵה תִצְעַק אֵלַי, דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ" –

נראה בחוץ? השתקפות של הצבעים יראו מהבקבוק החוצה – החלק שצבוע בכחול יאיר בכחול, וכן בשאר הצבעים.

אומר האריז"ל, שזה המשל של עשר ספירות. ה' יתברך הוא אור פשוט בלי שום חילוק, רק הספירות כשמתלבש בהם אור אין סוף, כל ספירה פועלת פעולה לפי המהות שלה, ספירת החסד פועלת חסדים, והגבורה – גבורות, וכן הלאה. וכדי שנגיע לשלימות ידיעת ה', האציל הקב"ה את עשר הספירות, ואורו מאיר בהם.

כתר – עתיקא סתימאה, תפארת – זעיר אנפין

ז. ועתה נדבר על שתי ספירות – ספירת הכתר העליונה, וספירת התפארת. החידוש של האר"י בתורת הקבלה – להסביר את ענין הפרצופים, כדי שלא נחשוב שכשמדברים על כתר היא רק עשירית מעשר ספירות, אלא כל ספירה וספירה היא 'קומה שלמה' – גוף שלם. ספירת ה'כתר' הוא פרצוף 'אריך אנפין' או 'עתיקא סתימאה'. וספירת התפארת – פרצוף 'זעיר אנפין'.

רחמים גמורים – פדיון נפש

ח. אחד החילוקים הגדולים בין שתי המידות האלו, שבעתיקא יש 'רחמים גדולים' – 'רחמים גמורים ופשוטים שאין בהם שום תערובת דין כלל', וכמו הנוסח של 'פדיון נפש'. אדם שיש לו איזו בעיה או צרה ח"ו רוצה למשוך על עצמו רחמים גמורים, כי זה שיש עליו דינים זה לא סתם, אלא כי הוא לא בסדר. ואם כן, אם הקב"ה גזר על האדם הזה ייסורים בגלל העוונות שלו, מה זה יעזור שהרב יתפלל עליו? אלא, שבפדיון נעשה דבר נפלא, אנחנו מביאים את הרחמים הגמורים שאין בהם תערובת דין כלל.

קטחג הס"מ בקריעת ים סוף

ט. וזה הדבר שה' עשה בנס קריעת ים סוף, כמו שכתוב במדרש (שמות רבה כא, ז) "בְּשַׁעָה שִׁינְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם עַמְד ס"מ הַמְּלֶאֶךָ לְקַטְרֵג אוֹתָהּ, אָמַר לְפָנַי הַקַּב"ה: 'רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עַד עַכְשָׁיו הָיוּ אֵלּוּ עוֹבְדִים עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְאַתָּה קוֹרֵעַ לָהֶם אֶת הַיָּם? ע"כ. והדבר הזה עשה קטרוג מאוד גדול בעם ישראל, וכיון שיש חלק מעם ישראל שרוצים עוד עכשיו לעבוד עבודה זרה, היה קטרוג: 'אלו ואלו עובדי עבודה זרה' וכו'.

הקב"ה נתן לשטן להתעסק עם איוב

י. והנה הקב"ה לא ענה לטענה שלו. ולמה כי אם נעשה פה דין וצדק של אמת, והקב"ה חותמו אמת, ולכן יש בעיה, שאפילו הקב"ה לא עונה על הקטרוג מתי שהוא אמיתי. אומר המדרש: "מָה עָשָׂה הַקַּב"ה? מָסַר לוֹ אוֹיֵב שֶׁהָיָה מִיּוֹעֲצֵי פְרָעָה, דְּבַתִּיב בּוֹ (איוב א, א): "אִישׁ תָּם וְיֹשֵׁר", אָמַר לוֹ: 'הֲנִי בִּדְדִךְ'. אָמַר הַקַּב"ה: עַד שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק עִם אוֹיֵב, יִשְׂרָאֵל עוֹלִים לִים וְיוֹרְדִים, וְאַחַר כֵּן אֲצִיל אֶת אוֹיֵב". המדרש מביא משל לרועה שרצה להעביר את הנהר את צאנו, וראה שיש זאב מולו, שמחכה שרק יעביר איזה כבש אחד את הנהר הוא יחטוף איזה כבש אחרת. מה עשה הרועה, היה לו בצאן תיש גדול וחזק מאוד, אמר הרועה עד שאני יעביר את כל הצאן אשלח לו את התיש הגדול שילחם הזאב בו וכשאגמור להעביר את הצאן, אני יצילו מהזאב. וכך עשה הקב"ה שראה שהס"מ מקטרג

שיראו מדבר השם, כמו שכתוב (שם ט, כ): "הֲיָרָא אֶת דְּבַר ה' מְעַבְדֵי פְרַעָה הַנִּים אֶת עֲבָדָיו וְאֶת מְקַנְהוּ אֶל הַפְּתִים", ומי זה שהיה ירא את דבר השם מעבדי פרעה? זה איוב. אבל קשה, אם איוב ירא שמים, למה הוא נותן לפרעה 600 רכב בשביל לרדוף אחר ישראל להחזירם למצרים?

איוב רוצה לקיים את ברית בן הבתרים כפשוטו

יח. אלא שהיה ויכוח גדול בין משה לבין איוב. משה בא להוציא את עם ישראל אחרי 210 שנה, איוב אומר לו למה אתה עושה את זה, הרי בברית בין הבתרים הקב"ה אמר לאברהם (בראשית טו, יג) "וְעַבְדִּים וְעֵנִי אֲתֶם אֲרַבֵּעַ מְאוֹת שָׁנָה", והרי שהם צריכים להיות במצרים 400 שנה, ועברו רק 210 שנה, חכה שייגמרו 400 שנה. לכן איוב רוצה להשאיר את ישראל במצרים – כדי לקיים את גזירת ה' בברית בן הבתרים, ובשביל זה הוא נותן לפרעה 600 רכב בחור, כדי להחזיר את ישראל למצרים. וכן איוב שותק כנגד הגזירות הרעות של פרעה, כי הוא חושב שבוזה הוא מקיים את רצון ה' שאמר "וְעַבְדִּים וְעֵנִי אֲתֶם אֲרַבֵּעַ מְאוֹת שָׁנָה".

מה עונה איוב על עשר המכות

יט. ולכן גם כשמשה בסוף נותן עשר מכות לפרעה, ורואה בעיניו שעשר המכות מגיעות מה' יתברך, שאפילו החרטומים הודו (שמות ח, טו) "אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא". איוב טוען כנגד – שיש כאן סוד נפלא בהנהגה של הקדוש ברוך הוא, שהוא מנהיג את העולם לפי הצדיק שבאותו הדור. ואם הצדיק שבאותו דור הוא רחמן, ורוצה משהו מסוים, הצדיק גוזר גזירה והקב"ה מקיים (מועד קטן טז:). ולכן כשמשה החליט שאפילו כשהגלות נגזרה ל400 שנה, הוא רוצה לסיים אותה לפני הזמן, ולא לקיים את הגזירה של הקב"ה, משה מתפלל – ויש לו כוחות גדולים בקדושה, ולכן הוא עושה מה שהוא רוצה גם כנגד הגזירה של הקב"ה, כי ככה הקב"ה מנהיג בעולם, שהוא נותן את ההנהגה ביד הצדיק.

מחלוקת איוב על משה

כ. אבל איוב שהיה בעצמו גם כן צדיק, הוא חולק על הצדיק-משה, ואומר שמשה טועה בזה שהוא רוצה לגמור את ה-400 שנה האלו. וייתכן שאפילו הייתה לו עוד מחשבה לטובה, כדי שעם ישראל יהיו גומרים את ה-400 שנה במצרים ולא יהיו עוד גלויות, וכידוע גם משה בעצמו טען את הטענה הזאת, שלכן בתחילה לא רצה ללכת להוציא את ישראל ממצרים. רק שהקב"ה אמר שאי אפשר להשאיר את עם ישראל יותר, כי יפלו לשער החמשים ויטמאו לגמרי, כידוע מהאור החיים. עכ"פ איוב בכל כוחו מנסה לעשות עצירה ליציאת מצרים. ואם הם בורחים, הוא מספק שש מאות רכב בחור לפרעה, כדי שירדוף אחריהם להחזירם למצרים.

במה טעה איוב

כא. ומה הטעות הגדולה של איוב, שעלתה לו בעונש של ייסורים קשים – ייסורי איוב, למשך שנה שלימה, כמו שכתוב במשנה (עדויות ב, י) "מִשְׁפָּט אִיּוֹב – שָׁנִים עֶשְׂרֵת חֹדֶשׁ". הטעות היתה – שהיה לו לדעת שגם כשהקב"ה גוזר גזירה, הצדיק צריך להתפלל ולבקש

"לא בדידי תליא אלא בעתיקא", וכמו שהביא זאת כך בזוהר בשלח (ח"ב דף נב:) כלומר, שאם הולכים על רחמים של זעיר אנפין, שזה בחינת 'בדידי', שהמקום של התפילה שלך מגיע לשם, כי כשמשה רבינו מתפלל – זה לבחינה של זעיר אנפין, אז באמת מי שנמצא במקום של זעיר אנפין, הוא עדיין בקטרוג של הס"מ – אלו ואלו עובדי עבודה זרה, ולא יועיל התפילה. אבל אומר הקב"ה אני ארחם עליהם במידת הכתר – שהיא עתיקא סתימאה בחינת רחמים פשוטים שאין בהם תערובת דין כלל, ושם במקום הזה אין שייכות לשום קטרוג לעלות. ולכן כתוב "יְמִינְךָ ה' נֹאֲדָרִי כַפְּחַי יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אִיּוֹב" – כי בעתיקא הכל ימין ואין שם שום שמאל, ולכן הכל רחמים גמורים בלי שום תערובת דין.

"תִּרְעֵץ אִיּוֹב" – 'צרת איוב'

יד. כבר הבאנו את דברי המדרש שה' ית' סילק את קטרוג השטן על ידי שהוא נתן לו להתעסק עם איוב, ואומר האריז"ל שזה מרומז בפסוק כאן בשירה "יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אִיּוֹב" – המילים "תִּרְעֵץ אִיּוֹב" – הם אותיות 'צרת איוב'. ולכאורה מה הקשר בין איוב לשירת הים? אלא שבזכות "יְמִינְךָ ה' תִּרְעֵץ אִיּוֹב" – 'צרת איוב', ששלחת את השטן להתעסק עם איוב ולהכות אותו בצרעת, הוא לא יכל לקטרג עלינו, ולכן אנחנו משבחים על זה בשירה

צדקת איוב

טו. רק שקשה למה באמת איוב מקבל עליו את הסבל הזה, כדי שתהיה לנו הצלה, הרי הוא היה צדיק גדול, כמו שאומרת הגמ' בבא בתרא (דף טו:) אמר ר' יוחנן: גדול הנאמר באיוב יותר ממה שנאמר באברהם, דאלו באברהם כתיב (בראשית כב, יב): "עֲתָה יִדְעָתִי כִּי יִרָא אֱלֹהִים אֶתְּהָ", ובאיוב כתיב (איוב א, ח): "אִישׁ תָּם וְיֹשֵׁר יִרָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע". ואם היה צדיק גדול כל כך למה קיבל יסורים במקום עם ישראל בקריעת ים סוף.

שלושה יועצים לפרעה

טז. אלא שמובא בגמרא (סוטה יא.) שלושה יועצים היו לפרעה: יתרו, בלעם, ואיוב. יתרו אומר לפרעה: 'אתה לא יודע היסטוריה, הרי הסבא שלך לקח את הסבתא שלהם שרה, ובשביל לילה אחד הוא חטף מכות קשות, ואיך חשבת להתעסק עם הבנים שלהם. העצה של בלעם הרשע, היתה לזרוק את כל הזכרים ליאור. ואיוב שותק. פרעה אמר: אם היועצים לא יכריעו, המלך מכריע מה שהוא רוצה, וקיבל את עצת בלעם. יוצא, שמי שגרם כאן את ההכרעה לרעה שפרעה החליט לגזור את הגזירה של (שמות א, כב) "כָּל הַבָּן הַיְלֹוֹד הַיָּאֲרָה תִּשְׁלִיכֶנּוּ" – זה היה בגלל איוב ששתק.

למה איוב שותק ולמה נותן סוסים לפרעה

יז. אבל זה עצמו קשה הרי איוב היה צדיק ולמה הוא שותק, כשהוא שומע שפרעה הרשע מתייעץ כנגד עם ישראל. ועוד קשה, כתוב (שמות יד, ז): "וַיֹּאסֶר אֶת רַכְבוֹ... וַיִּקַּח שֵׁשׁ מְאוֹת רֶכֶב בָּחֹר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם וְשָׁלְשָׁם עַל פְּלוֹז", וקשה מאיפה יש לפרעה שש מאות רכב?, הרי כתוב שמתו כל הבהמות במכת דבר, וגם במכת ברד, ולא נשארו בהמות? עונה המדרש (תנחומא בשלח ח'), שאלו הבהמות מאלו

"מִיִּמֵּינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ", כי "לִית שְׁמָלָא בְּהַאי עֵתִיקָא סְתִימָאָה, כְּלָא יְמִינָא" – וכיון שהכל זה בחינת ימין, אז גם אש הגבורות של התורה יוצאת מימין.

בגלל הצער והדחקות לא יכולים להתפלל לרחמים גמורים

כה. ועתה נמשיך את דברי רבינו בתורה ק"ה, שמסביר את הקושי לעלות את התפילה למקום של עתיקא סתימאה. וז"ל: פְּתוּב (ישעיה נה, ז) "וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֶךָ" – וְאָנוּ צְרִיכִין רַחֲמִים, אֲךָ פְּעוֹנֵינוּ הָרַבִּים בְּדוֹר הַזֶּה אֵין מִי שְׂיִתְפַּלֵּל כָּךְ, שְׂיִכַּל לְהַמְשִׁיךְ הָרַחֲמִים, מִחֲמַת שְׂאִין מִי שְׂיִבִיר גְּדֻלַּת הַבוֹרָא כֹּל כָּךְ, מִפְּנֵי גְדֻלַּת הַגְּלוּת וְהַדְּחָקוֹת, ע"כ.

הצער והדחקות מחליש את האמונה בשועה

כו. היות שיש צער ודחקות בעולם, אף אחד לא יודע איך להמשיך את אלו הרחמים. כי כשרואים לכאורה הנהגה של דינים בעולם, אז גם כשרוצים להתפלל, אין לנו את המסוגלות להתפלל כראוי ולמשוך רחמים גמורים מעתיקא סתימאה. וכאן יש יסוד גדול ועמוק, כל מדרגה שאדם רוצה להשיג, הוא צריך קודם להאמין שהוא יכול לזכות ולהגיע למדרגה הזאת שהוא רוצה להשיג, וע"י האמונה – אם יש לו זכות הוא יזכה גם להגיע לזה בפועל. וכך בענין התפילה, אם אדם רוצה להגיע בתפילה למקום הגבוה של הכתר – 'עתיקא סתימאה' – למשוך רחמים גמורים שאין בהם תערובת דין, הוא צריך להרגיש בעצמו שבאמת אין שום דין בעולם. רק הבעיה היא שהעיניים של אדם רואות הרבה רע, צער ודחקות שיש בעולם, ואז הוא לא יכול להאמין ברחמים הגמורים בלב שלם, ולא יכול לעלות תפילה לשם, וזה הסיבה שהוא לא יכול להגיע לכתר. כי זה כלל יסודי – אדם לא יכול להגיע בתפילה שלו – למקום שהו אלא לא מאמין שהוא יכול להגיע ולמשוך משם ישועה.

הסטייפלער היה גוער כשהיו מייאשים אותו על מצב החולה

כז. רבינו ה'סטייפלער' היה עמוד של תפילה, והיה העולם באים ומספרים לו הרבה צרות וחולאים כדי שיתפלל, והרבה פעמים הוא היה עוצר את האדם שלא יספר לו את כל הצרות שלו יותר מדי. כי אף שהאדם רוצה לעורר רחמים אצל הרב, ולכן הוא מספר לו את הדברים שהוא עובר כהווייתם (ולפעמים בתוספת), ומספר שהוא חולה מאושפז בבית חולים, והרופאים אומרים שהמצב שלו קשה מאוד וכו'. ה'סטייפלער' היה עוצר אותו ואומר לו: תחיית המתים אני לא יכול לעשות, אם אתה כבר מיואש מהמצב שלך, כבר אי אפשר להתפלל עליך כראוי, גם התפילה לא יכולה להתקבל, כשאתה מייאש אותי לגמרי, שצריך לפחות נס של תחיית המתים.

ובאמת זוהי ההנהגה, הרב יכול להתפלל כשהוא בעצמו לא מיואש ממצבך, אבל אם ייאשת את הרב, איך הוא יתפלל עליך, הוא כבר לא מאמין בתפילה של עצמו, כי הוא לא מחייה מתים. ואם כן, הדרך הנכונה היא לספר לרב משהו קטן על מצבך כדי שיתפלל עליך, ולתת לרב תקוה שאתה מאמין בתפילה של הרב שהיא תעזור לך, ובוזה תתן גם לרב תקוה, ואז התפילה של הרב היא אחרת לגמרי.

מה' ית' רחמים גמורים, שיבטל את הגזירה (ע' שיחות הר"ן ע'), ואפילו שאדם חושב שהרצון של הקב"ה הוא באמת לגזור את הגזירה, אין זו האמת, כי פנימיות הרצון של הקב"ה – שהיא בחי' הכתר הנ"ל, היא רק רחמים פשוטים שאין בהם תערובת דין כלל. וזהו באמת הרצון של הקב"ה.

בכל מצב הצדיק מלמד סגוריה על ישראל

כב. ולכן בחטא העגל כשהקב"ה אומר למשה (שמות לב, י) "וְעַתָּה הִנְיָקָה לִי וַיִּחַר אַפִּי בָּהֶם וְאֶכְלֶם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוֹל", ועוד כמה ההבטחות שהקב"ה מפתה אותו. משה עומד בתפילה להקב"ה עד שהוא מבטל את הגזירה של הכליה לגמרי. זו ההנהגה של משה הצדיק, תמיד ללמד בכל מצב סגוריה על ישראל, וכן נוהגים הצדיקים האמיתיים אחריו.

ולכן התביעה על איוב, שאפילו שיש גזירה של 400 שנה, ואפילו שאין לך שום הבנה מה משה עושה, ונראה לך שאתה רוצה לעשות את רצון ה' בפשיטות. קודם צריך לרחם על עם ישראל, ולא לתת לפרעה סוסים, ולא לשתוק לו כשמתיעץ מה לגזור על ישראל. כי הקב"ה אוהב רק את מי שמלמד סגוריה על בניו, ואפילו אם ח"ו עם ישראל לא בסדר, הקב"ה כועס על מי שמקטרג על עם ישראל.

ודבר זה נכון תמיד, גם היום, אע"פ שכולנו יודעים כמה דברים שלא בסדר אצלנו, בכל אופן, צריך רק ללמד סגוריה ורחמים על עם ישראל. ומי שמקטרג על עם ישראל, אפילו שעושה לשם שמים, הוא נענש מאוד, כי ה' יתברך רוצה רק סגוריה על בניו רחומיו.

הקב"ה הקפיד על הושע הנביא שלא לימד רחמים על ישראל

כג. מובא בגמרא בפסחים (סוף דף טז, א) על הושע הנביא שהקב"ה שאל אותו מה לעשות שישראל לא בסדר וחוטאים, והושע אמר לו הרי כל העולם שלך, תעביר אותם – דהיינו תחליף אותם – באומה אחרת ח"ו. 'אמר הקדוש ברוך הוא: מה אעשה לזקן זה?' הושע הנביא שכח מה זה רחמים, כמו שמובא בגמרא סנהדרין (דף לו:), שלא מעמידים בסנהדרין זקן, כי הוא כבר שכח מה זה צער גידול בנים – ואין לו רחמים. למי יש רחמים, למי שיש לו ילדים, שעושים לו בעיות, ובכל זאת אתה נותן להם חיבוק ואהבה, כי מתגבר אצלך הרחמים. אבל זקן ששכח מה זה צער גידול בנים, כבר הוא לא זוכר מה זה לרחם.

מתן תורה מעתיקא

כד. נחזור למה שאמרנו שקריעת ים סוף היתה בעתיקא, וכן נתינת התורה היתה מעתיק יומין, ולכן כתוב (דברים לג, ב): "מִיִּמֵּנוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ", ושאלנו הרי יד ימין היא של חסד, ולא גבורות ואש? והיישוב לזה שהתורה ניתנה מעתיקא סתימאה. כתוב בשעת מתן תורה, נראה להם כזקן מלא רחמים (מכילתא פ' יתרו, והובא בפירש"י שמות ב, ב). וזקן מלא רחמים – הוא בחינת עתיקא קדישא. הילקוט שמעוני (יתרו רמז רפ"ז), כתב וז"ל: "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" (שמות ב, ב) אמר ר' חייא בר אבא וכו', נראה להם כסופר מלמד תורה וכו', ונראה להם בימי דניאל כזקן מלמד תורה דכתיב (דניאל ז, ט) "וַיִּשְׁעַר רֵאשִׁי בְּעַמַּר נְקָא", שכן נאה תורה להיות יוצאה מפי זקנים, ע"כ. ולכן כתוב:

הדחקות בזמן קריעת ים סוף לא נתנה למשה להתפלל

גמורים שאין בהם תערובת דין. ורק על ידי התשובה, שמשיב את כל הניצוצות דקדושה למקומם, נעשה חזרה דעתו שלם, ואפשר לרחם עליו.

עיבור יניקה מוחין - בתורה

לא. ומלמד אותנו רבינו שיעקר התשובה נעשית על ידי התורה, כי כיון שיעקר התשובה היא כמו שביארנו שצריך להחזיר את הניצוצות דקדושה שלו שנדחו במקומות הרחוקים, ולעורר אותם לחזור למקומם, צריך 'חידושי תורה'. ולכן לא מספיק מה שרוצה וחושק ללמוד תורה – שזה בחינת 'עיבור', וכן לא מספיק מה שהוא לומד תורה בפועל ומבין בה שזה בחינת 'לידה ויניקה', אלא צריך בחינת 'מוחין', שהוא מחדש חידושי תורה.

ע"י חידושי תורה נעשה דעתו שלימה ואפשר לרחם עליו

לב. וכדי להבין את הדבר נביא עוד מלשון רבינו: **כְּשֶׁמֵבִין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר וְרוֹצֵה לְחַדֵּשׁ בֵּיהּ, נִקְרָא 'מֹחִין', כְּדֵאִיתָא בְּגִמְרָא (ירושלמי ראש השנה פ"ג ה"ה) על פסוק (משלי לא, יד) "מִמְרַחֵק תִּבְיָא לְחֶמְהָ", כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָא 'עֲנִיָּה בְּמִקּוּמָה וְעֲשִׂירָה בְּמִקּוּם אַחֵר', שְׂצָרִיךְ לְהִבְיָא רְאִיָּה מִמְּקוּם אַחֵר. וְלִכְךָ נִקְרָא 'חֶמְהָ', על דְּרָךְ (קהלת ז, כג) "אֲמַרְתִּי אֲחֶמְהָ וְהִיא רְחוקָה מִמֶּנִּי", נִמְצָא כְּשֶׁמֵבִין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, נִקְרָא 'מֹחִין', הֵינּוּ חֶמְהָ. וְכִשְׁלֹמֵד בְּאַפְּן זֶה, אִזּוּ הִיא תְּשׁוּבָה גְּמוּרָה. וּמְקַשֵּׁר הָאוֹתִיּוֹת וְהַצְרוּפִים שְׂבַחְלָקוּ מִכְּלָלוֹת הָעוֹלָמוֹת אֶל שְׂרָשָׁן וְאֶל מְקוּמָן, וְנַעֲשֶׂה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. וְאִזּוּ הַדַּעַת שְׁלֵם, וּמִתְּעוֹרֵר רַחֲמָנוּת.**

ונבאר מעט את דבריו הנפלאים, כי החידושי תורה האמיתיים הם לא כשחם ושלוש אדם ממציא הקדמות מעצמו, אלא שהוא מביא הקדמה נכונה שכתובה במקום אחר, והחידוש הוא שהוא מבין דבר מתוך דבר, איך לשייך את ההקדמה שכתובה במקום אחר – לכאן, ובוזה הוא מיישב ומבאר את הסוגיא כאן, וזה נקרא "מִמְרַחֵק תִּבְיָא לְחֶמְהָ" – לחם התורה. וכשלומד באופן כזה, גם הצירופים וניצוצות של קדושה שהתפזרו בעוונותינו, הם חוזרים על ידי התשובה שעשה למקומם, ונעשה ברייה חדשה, עם דעת חדשה ושלימה, וכשיש לו דעת, אפשר לעורר עליו רחמנות מן השמים. והקב"ה בעצמו מרחם עליו ומתפלל עליו, ובוזה נעשה שספירת התפארת – בחינת הקדוש ברוך הוא, מתפללת להיכנס בשבילו לפני משורת הדין, היינו למשוך לו רחמים גמורים מ'עתיקא סתימאה' – רחמים שאין בהם תערובת דין כלל.

מה יעשה מי שלא יכול לחדש בתורה

לג. ועתה שרבינו אמר שהעיקר זה לחדש בתורה, אני רוצה לומר חידוש על פי הקדמה של רבינו, בבחינת "מִמְרַחֵק תִּבְיָא לְחֶמְהָ", ודברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר. כי לכאורה קשה הרי לא כל אדם הוא בן תורה ובר הכי שיכול לחדש חידושים בתורה, וא"כ מה יעשה מי שלא יודע לחדש בתורה, מה התיקון שלו בענין הזה? כיצד יזכה ליישוב הדעת ולרחמים גמורים?

כשאתה נמצא בשיעור של חידושי תורה נחשב לך שאתה מחדש

לד. התשובה: עצם העובדה שאדם זוכה להשתתף בשיעור שנאמר בו חידושי תורה, זה נחשב לו שגם הוא עצמו חידש בתורה. ומה

כת. בזמן קריעת ים סוף משה ועם ישראל רואים את מצרים מאחוריהם, ומלפניהם הים, ומהצדדים מוקפים מדבר גדול ונורא מקום נחש שרף ועקרב, והם עומדים לפני הים וצועקים ובוכים להשייטת, ואלו רוצים לחזור למצרים, ואלו רוצים לקפוץ לים. במצב כזה אפילו משה לא יכול לעלות את תפילתו לכתר לעתיקא סתימאה' – למשוך רחמים גמורים, כי הוא רואה בעינים צער גדול ודחקות. ולכן אומר לו הקב"ה: (שמות יד, טו) **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מַה תִּצְעַק אֵלַי, דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְעוּ" – "לא בדידי תליא אלא בעתיקא", התפילה שלך עתה לא יכולה להגיע לעתיקא סתימאה', ולכן עדיף לשתוק ופשוט לנסוע.**

הקב"ה מתפלל עליו

כט. אבל גם במצב הקשה הזה, מי שיכול להשיע אותנו זה רק הקב"ה, כי הוא כן יכול להתפלל. כלומר, שספירת תפארת – מידת רחמים סתם שיש שם תערובת דין. כי יש את אברהם יצחק ויעקב אברהם כולו חסד, יצחק כולו גבורה, ויעקב מידת התפארת – בין החסד לבין הדין, מידת רחמים. אלא שהגמ' בברכות (דף ט:) אומרת **"מנין שהקב"ה מתפלל? כתוב כאן בגמרא חידוש שהקב"ה מתפלל, ומה הוא מתפלל, ולמה צריך כל כך את התפילה של הקב"ה, ואי אפשר בלי התפילה שלו? התשובה כשמתבוננים בתפילה שלו, והיא: 'יהי רצון מלפני שיכבשו רחמי את כעסי, ויגולו רחמי על מדותי, ואתנהג עם בני במידת רחמים, ואכנס להם לפני משורת הדין'. מה זה לפני משורת הדין? זה בלי דין – רחמים פשוטים שאין בהם תערובת דין כלל. וזה שאומר רבינו: וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵצְמוֹ צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה, כְּדֵאִיתָא בְּגִמְרָא (פְּרֻכּוֹת ז.) 'מִנֵּין שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפַּלֵּל, שְׁנֵאמַר: (ישעיה נה, ז) 'וְשִׂמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי", תְּפִלָּתִם לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא תְּפִלָּתִי, מִכָּאן שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפַּלֵּל. וְמֵה מִתְפַּלֵּל: 'יְהִי רְצוֹן וְכו'.**

כשחוטא דעתו מבלבלת ואסור לרחם על מי שאין בו דעת

ל. ומבאר רבינו, מה גורם שהקב"ה בעצמו כביכול יתפלל עליו, על ידי התורה, ורבינו מבאר בזה ביאור עמוק, שהרי מה שגורם את הדינים על האדם הוא החטאים שלו, שאז מתפזרים ניצוצות קדושה שלו, והחיצונים לוקחים אותם, ומתחזקים כנגדו ועושים על האדם דינים, אולם כשאדם זוכה לעשות תשובה, על ידי זה הוא זוכה להחזיר את הניצוצות שלו חזרה למקומם, כי זהו כח התשובה, להשיב חזרה למקום כל מה שהתפזר ואבד אצל הסטרא אחרא.

אבל קודם התשובה, כשמתפזרים החלקים שלו בעצמו, זה גורם לו בלבול הדעת, וכדברי רבינו: **וְכִשְׁהוּא הוֹלֵךְ אַחֵר שְׂרִירוֹת לְבוֹ וְתֵאָתוּ, הוּא מְקַשֵּׁר חֶלְקוֹ וְהָאוֹתִיּוֹת וְהַצְרוּפִים, לְסִטְרָא אַחֲרָא חֶס וְשְׁלוֹם, וּמִתְבַּלְבְּלִים הָאוֹתִיּוֹת וְהַצְרוּפִים, וְהַדַּעַת גַּם בֵּין מִתְבַּלְבְּלִי, וְהוּא גְלוּת הַשְּׂכִינָה. וְכֵן מִי שְׂאִין בּוֹ דַּעַת אֵין בּוֹ מִדַּת רַחֲמָנוּת, וְכֵמוֹ שְׂכָתוּב (קהלת ז, ט) "כַּעַס בְּחִיק בְּסִילִים יִנּוּח". לְכֵן כָּל מִי שְׂאִין בּוֹ דַּעַת אֲסוּר לְרַחֵם עָלָיו, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרְנוּ לְבַרְכָּה (פְּרֻכּוֹת לג), כִּי אֵין בּוֹ מִדַּת רַחֲמָנוּת, ע"כ. ולכן כביכול הקב"ה לא יכול לרחם עליו ולבקש עליו רחמים מספירת הכתר למשוך עליו רחמים**

אנחנו מסודרים. וזה המשל הנפלא של רבינו הקדוש. ויהי רצון שנזכה לרחמים גמורים ולכל הישועות ברוחניות ובגשמיות ולגאולה שלימה ברחמים, אמן ואמן.

שבת שלום עריכה: ליאור גבע

הראייה שלי? רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה י"ג ותורה כ') שהחידושי תורה שהרב זוכה לומר בשיעור, זה לפי הרצונות והכסופים של הנשמות של התלמידים שבאו לשמוע את השיעור, ולכן נמצא שכל חידושי התורה שבאו לרב, זה בזכות התלמידים שלו. ואם כן, כל אלה שהיו בשיעור תורה שהתחדשו בו חידושי תורה, הם בעצמם ג"כ המחשבים בתורה, כי בזכותם בא החידוש תורה הזה לעולם. ולכן יש ענין גדול לשמוע חידושי תורה מפי הרב דוקא, וכמו שפותח רבינו בתורה ק"כ, וז"ל: הַעֲנִין מֵהַ שְׂצָרִיכִין לְנִסֵּעַ לְהַצְדִּיק, וְלֹא דֵי בְּסִפְרֵי מוֹסֵר וכו'. וכן גם בתורה י"ט אומר רבינו: עַל מֵהַ צָרִיךְ לְנִסֵּעַ לְהַצְדִּיק לְשִׁמְעַע מִפִּי, הֲלֹא אֶפְשָׁר לְעֵין בְּסִפְרֵים דְּבָרֵי מוֹסֵר? אַךְ בְּאַמַּת הוּא תוֹעֵלֶת גְּדוֹל וכו'. ולא מספיק לקרוא את החידוש בספר של הרב, (או לשמוע אותו בהקלטה).

והביאור: אם חסר לאדם את הכח לחדש בתורה, והוא רק לומד משתדל להבין, הוא לכאורה נתקע בעיבור, לידה ויניקה, אבל הוא עדיין לא זוכה למוחין – לחדש חידושי תורה, ורבינו מסביר שהצורך לחדש בתורה הוא בשביל לזכות לתשובה שלימה. ולכן התקנה שלו זה לבוא לשיעור של רב שמחדש חידושי תורה, ולבוא עם רצונות וכיסופים לשמוע חידושי תורה – שאז הוא זוכה שבזכותו נעשו חידושי תורה ברצון והמאמץ שלו לבא לשיעור, והוא חלק מחידושי התורה שהיו, וזה נחשב לו כאילו הוא עצמו חידש בתורה.

בתפילת הקב"ה ודאי יהיה לי ישועה

לה. ונחזור לדברי רבינו בתורה ק"ה, שמסיים, וז"ל: וְהוּא "עֲזִי", וְאֵין עֲזָא אֶלְא תוֹרָה (עיין זבחים קטז). וְעַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁיִּלְמּוּד בְּנִזְכָּר, נַעֲשֶׂה "זְמֶרֶת יְהוָה" – הֵינּוּ הַתְּפִלָּה וְהַרְחָמִים שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲזַי "וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה", עכ"ל. ברגע שהקב"ה מתפלל עלינו – בטוח שאנחנו מסודרים, כי ה' ודאי מקבל את התפילה שלו עצמו, למשוך רחמים גמורים מעתיקא סתימאה, רחמים שאין בהם תערובת שום דין, שהם ודאי יהיו לי לישועה גמורה.

משל החבר ושני העשירים הגדול והקטן

לו. בהמשך התורה רבי נתן אומר משל מאוד יפה להסביר את זה. ואומר: אם יש לך חבר טוב ונפלא שיש לו מיליון דולר, ואתה צריך כרגע הלוואה לאיזו עסקה של עשר מיליון. ואתה בא לחבר שלך והוא אומר לך: 'אני מאוד אוהב אותך, אני אתן לך את כל המיליון שיש לי, אני לא משאיר לעצמי כלום, אבל אין לי יותר ממיליון. על זה אתה אומר לו: "חברי היקר אני לא מבקש ממך את המיליון שלך – כי זה בין כה לא מספיק לי, כי אני צריך עשר מיליון, אבל יש לך חבר מיליארדר שלי אין קשר אליו. ולכן אני מבקש ממך תעשה לי טובה אחת, אל תיתן לי שום כסף, רק תבקש מהחבר המיליארדר שלך שיתן לי עשר מיליון, כי בשבילו זה כלום.

והנמשל: אנחנו באים לקב"ה ומבקשים ממנו ריבוננו של עולם תן לנו רחמים גמורים. אומר הקב"ה: "מה תצעק אליי" – אני זה כביכול בבחינת זעיר אנפין, שזה רחמים עם תערובת דין. ולכן אנחנו אומרים להקב"ה, אנחנו רק 3 מבקשים ממך שתתפלל עלינו, בבחינת: "עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה לִי לִישׁוּעָה" – שתתפלל ותמשוך עלינו את הרחמים הגמורים מהכתר העליון מעתיקא סתימאה, וכך